

Katowice, dnia 5 stycznia 2026 r.

INFORMACJA Nr 56/2025/EW

w sprawie tąpnięcia zaistniałego w dniu 18 grudnia 2025 r. o godzinie 10³⁰, w Polskiej Grupie Górniczej S.A. Oddział Kopalnia Węgla Kamiennego Ruda w Rudzie Śląskiej Ruch Halemba.

Tąpnięcie zaistniało w obszarze górniczym „Halemba II”, w chodniku ścianowym 2a, w pokładzie 410, tj. w wyrobisku nadścianowym ściany 2, w pokładzie 410 na poziomie 1030m.

Pokład 410 o grubości od 2,75 m do 4,0 m i nachyleniu do 8°, zaliczony został do: IV kategorii zagrożenia metanowego, II stopnia zagrożenia tąpnięciami, klasy B zagrożenia wybuchem pyłu węglowego oraz I stopnia zagrożenia wodnego. W stropie pokładu 410 zalega kolejno: łupek ilasty o grubości do 1,4 m, piaskowiec o grubości 4,3 m, łupek piaszczysty o grubości 6,9 m, piaskowiec o grubości 34,9 m, łupek piaszczysty o grubości 2,6 m, łupek ilasty o grubości 2,0 m, a w spągu tego pokładu: łupek ilasty o grubości do 1,2 m, łupek węglowy o grubości 0,5 m, łupek ilasty o grubości 0,3 m, węgiel pokładu 411 o grubości 1,4 m, łupek ilasty o grubości 8,3 m, łupek piaszczysty o grubości 8,7 m, piaskowiec o grubości 17,3 m, łupek piaszczysty o grubości 2,0 m i piaskowiec o grubości 18,0 m.

Chodnik ścianowy 2a w pokładzie 410 wykonano w obudowie z odrzwi typu ŁPP 12/V36/4/A I st. podwyższenia, umieszczanych na stopach podporowych stalowych i stawianych co 0,5 m i 0,75 m. Odrzwia obudowy stabilizowano rozporami stalowymi rurowymi, a opinkę stropu i ociosów wykonano z siatek okładzinowych stalowych łańcuchowo-węzłowych.

Obudowę chodnika ścianowego 2a, na całej długości wzmocniono podciągami stalowymi długości 1,2m przykotwionymi do stropu kotwami strunowymi o długości 6,0 m. Podciągi te budowano na północ i południe od osi wyrobiska w taki sposób, aby obejmowały naprzemiennie dwa sąsiednie odrzwia obudowy. W chodniku ścianowym 2a w pokładzie 410 wyznaczono strefę szczególnego zagrożenia tąpnięciami na odcinku od 100 m do 145 m od powierzchni badawczej 2 oraz postępującą przed frontem ściany 2 strefę obejmującą odcinek wyrobiska o długości 250 m. W strefach tych obudowa chodnikowa dodatkowo wzmocniona została podciągami drewnianymi zabudowanymi w osi wyrobiska, podbudowanymi pod każdym łukiem stropnicowym stojakami stalowymi typu SV posadowionymi na podkładach drewnianych. W dniu 5 grudnia 2024 r., pomiędzy chodnikami ścianowymi: 2a i 3 rozpoczęto eksploatację pokładu 410 ścianą 2, w systemie podłużnym z zawalem stropu.

Ściana ta wyposażona była w 76 sekcji liniowych obudowy zmechanizowanej typu ZRP 19/41-POz oraz 5 sekcji skrajnych typu ZRP 19/41-POz/BSN. Sekcje obudowy zmechanizowanej ponumerowano kolejno począwszy od chodnika ścianowego 3 w

pokładzie 410. Urabianie w ścianie 2 prowadzone było kombajnem typu FS 400 współpracującym z przenośnikiem zgrzeblowym ścianowym typu Rybnik - 850.

Do dnia 29 kwietnia 2025 r., ścianą 2 w pokładzie 410, uzyskano średni postęp około 374 m. W tym dniu o godzinie 20³³, w rejonie tej ściany zaistniał wstrząs górotworu o energii $9 \times 10^7 \text{ J}$, który spowodował tąpnięcie w chodniku ścianowym 2a oraz wypadek zbiorowy, któremu uległo 3 pracowników. Po usunięciu skutków tąpnięcia i pozytywnym zaopiniowaniu wniosku przedsiębiorcy dotyczącym eksploatacji pokładu 410 ścianą 2 przez Komisję do spraw Zagrożeń w Zakładach Górniczych, w dniu 5 sierpnia 2025 r., Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach, udzielił pozwolenia na oddanie do ruchu przedmiotowej ściany.

W dniu 14 października 2025 r., po uzyskaniu ścianą 2 średniego postępu około 596m, w jej rejonie wystąpił wstrząs górotworu o energii $6 \times 10^7 \text{ J}$, powodując odprężenie w chodniku ścianowym 2a. Po zaistniałym wstrząsie Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach nakazał zweryfikować założenia projektu technicznego ściany 2, dotyczące warunków dalszego prowadzenia robót górniczych związanych z eksploatacją pokładu 410 ścianą 2. W dniu 9 grudnia 2025 r. po uzyskaniu weryfikacji założeń projektu technicznego ściany 2 przez rzeczoznawcę, rozpoczęto eksploatację tej ściany z dopuszczalnym maksymalnym dobowym postępem wynoszącym 3,0 m.

Do dnia 18 grudnia 2025 r. ściana 2 w pokładzie 410 uzyskała średni postęp wynoszący około 666 m i do zakończenia jej biegu pozostało około 416,5 m.

W dniu 18 grudnia 2025 r. na zmianie rozpoczynającej się o godzinie 6³⁰, osoba dozoru oddziału górniczego G1-H skierowała 15 pracowników do robót konserwacyjnych, w tym wykonania w ścianie strzelania torpedującego. Na tej zmianie osoba dozoru oddziału TWP-H skierowała 10 pracowników w rejon ściany 2, w tym 2 pracowników w celu odwiercenia otworu strzałowego w ścianie 2, w rejonie sekcji obudowy zmechanizowanej nr 75. Do ściany 2 skierowany został także instruktor strzałowy w celu kontroli strzelania torpedującego.

Do godziny 10³⁰, w stropie ściany 2 w kierunku zrobów wywiercony został otwór o długości 15m, do którego załadowano 12kg MW. Miejsca odpalenia ładunków oraz wycofania pracowników wyznaczono w chodnikach ścianowych 2a i 3, poza strefami szczególnego zagrożenia tąpnięciami. O godzinie 10³⁰, odpalono ładunek MW w ścianie 2, co spowodowało wstrząs górotworu o energii $5 \times 10^7 \text{ J}$ zlokalizowany w odległości około 100 m przed frontem tej ściany i około 50m na południe od chodnika ścianowego 2a w pokładzie 410.

Wstrząs ten spowodował tąpnięcie i utratę funkcjonalności chodnika ścianowego 2a w pokładzie 410 w odległości 28 m od ściany 2 na długości 35 m. Na tym odcinku nastąpiło: wypiętrzenie spągu zaniżając wysokość wyrobiska do 1,2 m, zsuwy na złączach obudowy do około 1,5m, lokalne przerwania opinki z siatek stalowych oraz wybite i uszkodzenie stojaków stalowych zabudowanych pod odrzwiami obudowy w osi wyrobiska. Uszkodzeniu uległy także: zapor przeciwwybuchowa pyłowa, przewody teletechniczne zasilające czujniki gazometrii automatycznej i rurociąg odmetanowania.

W związku z zaistniałym tąpnięciem, nie odnotowano wypadków oraz nie prowadzono akcji ratowniczej.

Przyczyną tąpnięcia był wstrząs górotworu o energii $5 \times 10^7 \text{ J}$ spowodowany rozładowaniem energii sprężystej skumulowanej w górotworze.

W związku z zaistniałym tąpnięciem i wypadkiem zbiorowym Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach wydał decyzje:

1. W dniu 18 grudnia 2025 r., w której:
 - a. wstrzymał ruch zakładu górniczego PGG S.A. Oddział KWK Ruda w Rudzie Śląskiej Ruch Halemba, w części dotyczącej eksploatacji pokładu 410 ścianą na poziomie 1030m do czasu przeprowadzenia oględzin wyrobisk w rejonie ściany 2, pokład 410;
 - b. nakazał:
 - zabezpieczyć dojście do rejonu ściany 2 w pokładzie 410 do czasu przeprowadzenia oględzin przedmiotowych wyrobisk,
 - ustalić zasady kontroli i profilaktyki zagrożeń naturalnych oraz zagrożenia pożarowego w zabezpieczonym rejonie ściany 2 w pokładzie 410 zaopiniowane pozytywnie przez Zespół ds. Zagrożeń Naturalnych i zatwierdzone przez Kierownika Ruchu Zakładu Górniczego,
 - ustalić kryteria i zasady umożliwiające przeprowadzenie oględzin wyrobisk w rejonie ściany 2 w pokładzie 410 po zaistniałym wstrząsie, zaopiniowane pozytywnie przez Zespół ds. Zagrożeń Naturalnych w składzie poszerzonym o specjalistów ds. ruchu zakładu górniczego i zatwierdzone przez Kierownika Ruchu Zakładu Górniczego.
2. W dniu 22 grudnia 2025 r., (po przeprowadzonych oględzinach), w których wstrzymał ruch zakładu górniczego w Polskiej Grupie Górniczej S.A. Oddział KWK RUDA ruch Halemba w Rudzie Śląskiej, w części dotyczącej eksploatacji pokładu 410 ścianą 2 na poziomie 1030 m oraz określił następujące warunki wznowienia ruchu tej części zakładu górniczego:
 - a. określić przyczyny i mechanizm wstrząsu zaistniałego w dniu 18 grudnia 2025 r. o godzinie 10³⁰, powodującego tąpnięcie w chodniku ścianowym 2a w pokładzie 410, na podstawie opinii rzeczoznawcy ds. ruchu zakładu górniczego w grupie XIX;
 - b. przywrócić funkcjonalność chodnika ścianowego 2a w pokładzie 410, w sposób ustalony przez kierownika ruchu zakładu górniczego na podstawie opinii zespołu ds. zagrożeń naturalnych w składzie poszerzonym o specjalistów do spraw ruchu zakładu górniczego;
 - c. określić sposób zabezpieczenia rejonu ściany 2 w pokładzie 410, uwzględniając między innymi kontrolę parametrów powietrza i monitorowanie stanu zagrożeń naturalnych ze szczególnym uwzględnieniem zagrożenia tąpnięciami i metanowego.
3. W dniu 23 grudnia 2025 r., w której nakazał:
 - a. przed wznowieniem eksploatacji pokładu 410 ścianą 2 na poziomie 1030 m, uzyskać ekspertyzę rzeczoznawców ds. ruchu zakładu górniczego w dziedzinie zagrożeń: tąpnięciami, metanowego i pożarowego, dotyczącą możliwości wznowienia oraz określenia warunków bezpiecznego

przewodzenia przedmiotowych robót górniczych, po usunięciu skutków tąpnięcia zaistniałego w chodniku ścianowym 2a w pokładzie 410, z uwzględnieniem konieczności:

- weryfikacji dotychczas stosowanej profilaktyki zagrożenia tąpnięciami,
 - maksymalnego ograniczenia dobowego postępu ściany 2, przy zachowaniu akceptowalnego poziomu zagrożeń wentylacyjno-pożarowych i bezpieczeństwa pracowników oraz ruchu zakładu górniczego,
 - odpowiedniego doboru środków organizacyjno-technicznych projektowanych robót górniczych;
- b. do czasu uzyskania wymienionej ekspertyzy, roboty górnicze w rejonie ściany 2 w pokładzie 410 prowadzić na podstawie szczegółowych ustaleń zatwierdzonych przez kierownika ruchu zakładu górniczego i pozytywne zaopiniowanych przez zespoły do spraw zagrożeń naturalnych w składzie poszerzonym o specjalistów jedynie w niezbędnym zakresie, wynikającym z konieczności utrzymania funkcjonalności wyrobisk oraz bieżącego stanu występujących zagrożeń.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Katowicach.